

Advies Monitoringscomité over wijzigingsvoorstel NSP 2023

Advies opgesteld 7/7/2023

Gezette stappen:

- Wijzigingsvoorstel ingediend en besproken in het MC.
- Het MC geeft een positief advies op het wijzigingsvoorstel NSP 2023, met uitzondering van de Dierenbescherming en Biohuis. De Dierenbescherming heeft aangegeven niet te kunnen instemmen met de verhoging van het streefcijfer voor biologische landbouw van 6,0% naar 6,5%. Biohuis heeft aangegeven niet tegen de beperkte verhoging van het streefcijfer voor biologische landbouw te zijn.
- In schriftelijke ronde zijn aanvullende observaties opgehaald. Zie de bijlage.
- Hiermee is bespreking in de stuurgroep aan de orde. Ten behoeve van de stuurgroep is onderstaand advies opgesteld.
- Na bespreking van dit MC advies in de stuurgroep, wordt het wijzigingsvoorstel ingediend bij de Europese Commissie.

Het MC advies aan de stuurgroep luidt: instemming met het wijzigingsvoorstel en bespreking van onderstaand tekstvoorstel in de stuurgroep.

tekstvoorstel voor de stuurgroep NSP:

Het monitoringscomité (MC) heeft de volgende opmerkingen geplaatst bij het wijzigingsvoorstel NSP 2023:

- Bij bespreking in het (MC) hebben 2 leden, te weten de Dierenbescherming en Biohuis aangegeven dat zij het streefcijfer voor biologische landbouw van 6,0% naar 6,5% in het wijzigingsvoorstel NSP te laag vinden. Dit vanwege het hanteren van een hoger percentage in het nationaal actieplan biologisch (15% biologisch in 2030).
- In de aanvullende schriftelijke ronde:
  - o gaf de Vogelbescherming aan dat zij kunnen instemmen met het wijzigingsvoorstel, maar dit verschil in percentages ook te hebben opgemerkt.
  - o Gaf Biohuis na aanvullende uitleg aan niet tegen de beperkte verhoging van het streefcijfer voor biologische landbouw te zijn en in te kunnen stemmen met de overige punten van het wijzigingsvoorstel.
  - o Gaf Dierenbescherming aan aanvullende informatie te willen ontvangen.
- De overige leden van het MC hebben mondeling in het MC en in de schriftelijke ronde aangegeven te kunnen instemmen met het wijzigingsvoorstel.

Daarnaast zijn een aantal procedurele opmerkingen geplaatst ten aanzien van verbeteringen van het proces van het wijzigingsvoorstel. Dat zijn de volgende punten:

- MC-leden willen eerder inhoudelijk meegenomen worden in het proces om te komen tot een wijzigingsvoorstel.
- MC-leden willen graag inzicht in de spaarlijst van toekomstige aanpassingswensen. Ook wordt daarbij aandacht gevraagd voor een goede aansluiting tot de longlist 2025 van de eco-activiteiten vallend onder de ecoregeling.

In reactie op bovenstaande opmerkingen ten aanzien van het proces van het opstellen van het wijzigingsvoorstel is het voorstel dat:

- De regieorganisatie een procesvoorstel voor toekomstige wijzigen uitwerkt. Dit wordt besproken in het MC.
- Voorafgaand aan het MC wordt een technische sessie georganiseerd.

De volgende onderwerpen voor bespreking in de werkgroepen en eventuele agendering op de spaarlijst zijn aangedragen door de MC:

- Er is een opmerking gemaakt over de looptijd van de ANLb contracten die in deze aanpassing zijn aangepast naar 12 jaar, direct vanaf start. Er wordt liever geen maximum aantal jaren in het NSP gezien, maar liever 'minimaal 6 jaar' waardoor ook overeenkomsten langer dan 12 jaar kunnen worden aangegaan.
- Er wordt speciaal aandacht gevraagd voor de zoogkoeienhouderij en schapenhouderij. Het gaat onder andere om dierenwelzijn (kalf bij koe, weidegang) en begrazing van natuurgebieden.

Bijlagen (worden niet gepubliceerd) reacties per e-mail van de MC-leden:

Organisatie/naam	Reactie
Boerennatuur – Evelien Verbij (6/7)	Eens met het advies, daarbij wel de opmerkingen, ook al deels gemaakt door LTO en ook hieronder, namelijk dat het proces echt anders moet en dat partijen echt eerder meegenomen moeten worden om tot een advies tijdens de vergadering te komen. En verder heb ik nog wel het punt gemaakt van de 12 jaar, dat wij graag zien dat het meer jaar is, en zelfs geen termijn noemen anders dan minimaal zes jaar, en dan kun je als provincies zelf kiezen of het 12 jaar wordt, of meer.
Dierenbescherming – Michiel de Wit (6/7)	<p>Helaas blijft het lage streefcijfer 6,5% biologisch in 2027 een lastig punt voor de Dierenbescherming.</p> <p>Een ambitieuzer streefcijfer betreft niet zomaar een 'wens' van uitsluitend de Dierenbescherming en/of bioboeren. Zowel EC als minister als Actieplan Biologisch spreken veel hogere ambities uit (15% in 2030).</p> <p>Er ontbreekt een expliciete onderbouwing en verantwoording in het wijzigingsvoorstel zelf waarom hier zo sterk van af wordt geweken. Bovendien zou er daarnaast een (alternatief) tijdpad aangegeven moeten worden hoe dat gat (tot 2030, of na 2027) gedicht gaat worden, en welke aanpassingen er wanneer wel in volgende wijzigingsvoorstellen gedaan zullen kunnen worden, en waarom dan pas. Zoniet zou er expliciet aangegeven moeten worden waarom de verwachtingen en ambities van EC, minister en Actieplan Biologisch onrealistisch zijn, en dus bijstelling behoeven, in de hoogte van de streefcijfers en/ of het tijdpad. (Een andere mogelijkheid is nog dat er twijfels zijn bij ministerie over nut, noodzaak, meerwaarde of kansen van een zo hoog aandeel biologisch, dan zou dat expliciet beargumenteerd moeten worden.)</p> <p>Aanvullend is per e-mail aangegeven niet te kunnen instemmen met de wijziging, mits er een bevredigende onderbouwing en toelichting wordt gegeven waarom er nog altijd sterk afwijkende ambitie in wijzigingsvoorstel staat en mits wij ons in onderbouwing kunnen vinden!</p>
VNG – Winny SCheeringa (6/7)	VNG kan akkoord gaan met deze notificatie. Nog dank voor de toelichting en ook voor de toegezonden informatie over de verdeling van de leidersmiddelen over de provincies. Ik heb begrepen dat aanvullende middelen van het rijk meegenomen worden in toekomstige notificaties.
Vogelbescherming – Bernard de Jong (6/7)	We hebben inderdaad nog wat technische vragen, maar we gaan er niet vanuit dat de beantwoording daarvan ons advies op hoofdlijnen over het wijzigingsvoorstel zal beïnvloeden. Als het proces voor een volgend wijzigingsvoorstel anders wordt ingericht met bijvoorbeeld een (digitale of schriftelijke) technische sessie vooraf, dan geeft dat het MC de mogelijkheid om een gesprek te hebben over waarom bepaalde zaken wel/niet zijn opgenomen in het wijzigingsvoorstel. Die mogelijkheid heeft nu ontbroken (of heeft op onderdelen wellicht in kleiner comité plaatsgevonden, maar niet met de brede vertegenwoordiging vanuit het MC).

	<p>We kunnen dus akkoord gaan met het wijzigingsvoorstel, met daarbij ook vanuit onze kant wel de kanttekening dat het streefcijfer biologisch niet in lijn is met de politieke ambitie. Door in het GLB-NSP een ambitieuzer streefcijfer op te nemen, heb je een stok achter de deur om die ambitie ook werkelijkheid te laten worden. Het is mij niet helemaal duidelijk hoe deze (breed gedeelde) zorg rond dit streefcijfer terugkomt in het wijzigingsvoorstel en/of wat de Europese Commissie daarmee zal doen. Misschien kan dat nog teruggekoppeld worden?</p>
VAB – Frank Pisters (6/7)	akkoord.
LTO Nederland – Klaas Johan Osinga (6/7)	<p>LTO Nederland stemt in met het wijzigingsvoorstel, met een aantal opmerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - we willen graag de "spaarlijst" zien zodat we weten wat er in het vat zit voor de tweede ronde wijzigingsvoorstellen en daar tijdig op kunnen reageren. - met LNV is contact over de ecoregeling en een zogenaamde "longlist 2025". Longlist en Spaarlijst dienen op elkaar aan te sluiten wat betreft de ecoregeling. - ik maak nu een speciaal punt voor de zoogkoeienhouderij en de schapenhouderij. Er is drie jaar lang met LNV gesproken over dierenwelzijn (kalf bij koe, weidegang) en begrazing natuurgebieden (omdat de graasdierversoeding verviel). Veel kastje-muur. Dat heeft niets opgeleverd. Graag actie op dit punt.
Biohuis – Pipie Smits van Oyen (5/7)	<p>Vorige week heb ik tijdens het overleg aangegeven de verhoging van 6% naar 6,5% niet ambitieus te vinden en heb ik gevraagd of het doel van 15 % in 2030 daarmee niet uit het zicht verdwijnt. Ik begrijp het belang van de voorgestelde wijzigingen en in dat licht gezien, ben ik niet tegen de beperkte verhoging naar 6,5%. Mede gelet op de toevoeging dat het percentage bij volgende wijzigingen opnieuw wordt bezien, als ook de maatregelen die moeten bijdragen aan het behalen van het percentage.</p> <p>Met de overige wijzigingen kan ik instemmen.</p>
NAJK – Neline Both (5/7)	Namens NAJK akkoord.